

Астана қаласы Білім басқармасы  
Астана қ. әкімдігінің «Әдістемелік орталығы» МКҚК



**2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ ІІІ ТОҚСАН НӘТИЖЕСІ БОЙЫНША  
ОРТА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМ  
САПАСЫ МОНИТОРИНГІ ҚОРЫТЫНДЫСЫНА  
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

**Астана, 2024**

Білім алушының білім сапасы мониторингі әр тоқсан сайын және оқу жылының соңында жүргізіледі.

Мониторинг **мақсаты:** 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсан нәтижесі бойынша білім алушылардың білім сапасының қалалық орташа көрсеткішін анықтау.

**Міндеттері:**

- жоғары және төмен нәтижелі мектептер қатарын анықтау;
- мектептің төмен көрсеткішіне әсер етуші оқу пәндерін анықтау;
- білім алушылардың білім сапасын арттыру бойынша педагогтер мен орта білім беру ұйымдары үшін әдістемелік ұсынымдар әзірлеу.

Мониторинг **объектісі:** «Kundelik.kz» интернет-порталындағы электрондық журналдан алынған мектептердің жиынтық есептері.

«Kundelik.kz» интернет-порталына сәйкес орта білім беру ұйымдары тоқсан сайын сыныптар мен оқу пәндері бойынша есептерді толтырады, олардан қала мектептері білім алушыларының білім сапасы бойынша қорытынды есеп қалыптастырылады.

2023-2024 оқу жылында 2 жаңа орта білім беру ұйымы ашылды: №95 мектеп-лицейі, №96 мектеп-гимназиясы. Сонымен қатар, 2024 жылдың қаңтар айынан бастап №97 мектеп-гимназиясы ашылды. 2023-2024 оқу жылының қаңтарындағы жағдай бойынша мемлекеттік орта білім беру ұйымы санының өсуі +3 мектепті немесе +3,03% құрады (1-кесте).

Осылайша, 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсаны бойынша мониторинг **99** мемлекеттік орта білім беру ұйымдары арасында 2022-2023 оқу жылының 3-тоқсанындағы 96 орта білім беру ұйымдары арасындағы нәтижелермен салыстырып жүргізілді (1-кесте).

**1-кесте. 2022-2023, 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсанында қала мектептері бойынша білім алушылардың білім сапасы туралы мәліметтер**

№	Орта білім беру ұйымының атауы	2022-2023 оқу жылының 3 тоқсаны	2023-2024 оқу жылының 3 тоқсандағы білім сапасы	2022-2023-2023-2024 оқу жылдарының 3-тоқсандағы динамикасы
1	№82 «Дарын» мамандандырылған лицейі	88,00%	87,15%	-0,85%
2	Дарынды ұл балаларға арналған «Білім-инновация» лицей-интернаты	74,36%	82,00%	7,64%
3	№81 мамандандырылған гимназиясы	79,00%	81,75%	2,75%
4	№9 «Зерде» мамандандырылған лицейі	81,00%	73,01%	-7,99%
5	Дарынды қыз балаларға арналған «Білім-инновация» лицей-интернаты	76,50%	72,00%	-4,50%
6	№47 балабақша-мектеп-гимназиясы	58,00%	69,50%	11,50%
7	№59 мектеп-лицейі	68,00%	69,28%	1,28%
8	№77 мектеп-гимназиясы	64,00%	69,23%	5,23%
9	№46 балабақша-мектеп-гимназиясы	64,00%	68,62%	4,62%
10	№10 мектеп-гимназиясы	63,00%	67,61%	4,61%
11	№51 мектеп-гимназиясы	68,00%	66,56%	-1,44%
12	№91 мектеп-гимназиясы	66,00%	66,38%	0,38%
13	№84 мектеп-лицейі	59,00%	66,21%	7,21%
14	№97 мектеп-гимназиясы	*	65,54%	*

15	№93 мектеп-лицейі	66,00%	65,49%	-0,51%
16	№70 мектеп-лицейі	63,00%	63,91%	0,91%
17	№17 мектеп-гимназиясы	52,00%	63,68%	11,68%
18	№60 мектеп-лицейі	65,00%	63,65%	-1,35%
19	№88 мектеп-лицейі	57,00%	62,77%	5,77%
20	№1 мектеп-лицейі	59,81%	62,51%	2,70%
21	№30 мектеп-гимназиясы	58,00%	62,41%	4,41%
22	№33 балабақша-бастауыш мектеп	67,00%	62,39%	-4,61%
23	№76 мектеп-лицейі	57,00%	62,34%	5,34%
24	№69 мектеп-гимназиясы	60,00%	62,09%	2,09%
25	№3 мектеп-гимназиясы	60,26%	62,06%	1,80%
26	№79 мектеп-лицейі	58,00%	61,06%	3,06%
27	№63 мектеп-гимназиясы	62,00%	60,98%	-1,02%
28	№62 мектеп-лицейі	54,94%	60,80%	5,86%
29	№7 мектеп-гимназиясы	59,00%	60,62%	1,62%
30	№31 мектеп-гимназиясы	55,00%	60,57%	5,57%
31	№64 мектеп-лицейі	61,00%	60,48%	-0,52%
32	№15 мектеп-лицейі	59,00%	60,37%	1,37%
33	№28 мектеп-лицейі	57,00%	60,14%	3,14%
34	№38 мектеп-лицейі	61,00%	59,70%	-1,30%
35	№2 мектеп-гимназия	54,00%	59,60%	5,60%
36	№85 мектеп-лицейі	55,00%	59,60%	4,60%
37	№22 мектеп-гимназиясы	59,00%	59,60%	0,60%
38	№80 мектеп-гимназиясы	55,00%	59,38%	4,38%
39	№24 орта мектеп	56,08%	59,01%	2,93%
40	№61 мектеп-лицейі	55,40%	59,00%	3,60%
<b>ҚАЛА БОЙЫНША ОРТАША КӨРСЕТКІШІ</b>		<b>56,69%</b>	<b>58,77%</b>	<b>2,08%</b>
41	№6 гимназия	55,29%	58,76%	3,47%
42	№48 мектеп-лицейі	50,00%	58,75%	8,75%
43	№14 мектеп-гимназиясы	53,00%	58,75%	5,75%
44	№67 гимназия	52,00%	58,72%	6,72%
45	№66 мектеп-лицейі	57,00%	58,72%	1,72%
46	№53 мектеп-лицейі	58,00%	58,69%	0,69%
47	№52 мектеп-гимназиясы	55,00%	58,49%	3,49%
48	№65 школа-гимназия	57,00%	58,45%	1,45%
49	№72 мектеп-лицейі	55,00%	58,17%	3,17%
50	№78 мектеп-гимназиясы	46,00%	58,17%	12,17%
51	№92 мектеп-лицейі	61,00%	58,13%	-2,87%
52	№89 мектеп-лицейі	53,00%	57,71%	4,71%
53	№34 орта мектеп	57,00%	57,53%	0,53%
54	№75 мектеп-гимназиясы	57,00%	57,02%	0,02%
55	№50 мектеп-лицейі	65,00%	56,95%	-8,05%
56	№12 балабақша-бастауыш мектеп	54,00%	56,94%	2,94%
57	№13 орта мектеп	50,61%	56,88%	6,27%
58	№94 мектеп-гимназиясы	57,00%	56,68%	-0,32%
59	№20 орта мектеп	57,47%	56,60%	-0,87%
60	№26 мектеп-гимназиясы	51,35%	56,50%	5,15%
61	№25 орта мектеп	57,00%	56,38%	-0,62%
62	№43 орта мектеп	60,68%	56,28%	-4,40%
63	№27 мектеп-лицейі	58,00%	56,28%	-1,72%
64	№4 мектеп-гимназиясы	55,00%	56,28%	1,28%
65	№83 мектеп-гимназиясы	53,00%	56,18%	3,18%
66	№57 орта мектеп	53,00%	56,02%	3,02%
67	№19 орта мектеп	50,00%	55,83%	5,83%
68	№56 мектеп-лицейі	60,00%	55,61%	-4,39%
69	№55 орта мектеп	52,00%	55,44%	3,44%
70	№54 мектеп-лицейі	48,00%	55,37%	7,37%
71	№29 орта мектеп	54,37%	55,06%	0,69%

72	№8 мектеп-лицейі	52,00%	55,03%	3,03%
73	№23 орта мектеп	50,07%	55,01%	4,94%
74	№87 мектеп-гимназиясы	53,00%	54,85%	1,85%
75	№11 мектеп-лицейі	55,00%	54,85%	-0,15%
76	№32 мектеп-гимназиясы	53,00%	54,72%	1,72%
77	№44 орта мектеп	49,00%	54,67%	5,67%
78	№16 орта мектеп	56,00%	54,65%	-1,35%
79	№45 орта мектеп	53,00%	54,55%	1,55%
80	№35 мектеп-лицейі	53,00%	54,33%	1,33%
81	№37 мектеп-лицейі	53,00%	54,31%	1,31%
82	№68 мектеп-гимназиясы	56,00%	54,31%	-1,69%
83	№42 орта мектеп	49,00%	53,96%	4,96%
84	№86 мектеп-гимназиясы	50,00%	53,90%	3,90%
85	№40 мектеп-лицейі	58,35%	53,75%	-4,60%
86	№73 мектеп-лицейі	56,00%	53,73%	-2,27%
87	№18 орта мектеп	54,00%	53,58%	-0,42%
88	№5 гимназия	51,00%	52,90%	1,90%
89	№58 мектеп-гимназиясы	53,00%	52,56%	-0,44%
90	№21 орта мектеп	52,00%	52,49%	0,49%
91	№49 мектеп-гимназиясы	48,00%	52,17%	4,17%
92	№96 мектеп-гимназиясы	*	52,07%	*
93	№71 мектеп-лицейі	52,04%	51,70%	-0,34%
94	№74 мектеп-гимназиясы	44,00%	51,69%	7,69%
95	№95 орта мектеп	*	50,78%	*
96	№41 орта мектеп	50,00%	46,58%	-3,42%
97	№36 орта мектеп	38,00%	46,16%	8,16%
98	№90 гимназиясы	39,00%	45,92%	6,92%
99	№39 кешкі (ауысымды) мектеп	27,00%	33,12%	6,12%

\* **Ескертпе – жасыл түспен** 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдары бойынша 3-тоқсандағы білім алушылардың білім сапасының **оң тұрақты** өсу динамикасы бар ОББҰ белгіленді.

**Сары түспен** 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдары 3-тоқсанында білім сапасының көрсеткіші **тұрақсыз** өсімібар ОББҰ белгіленді.

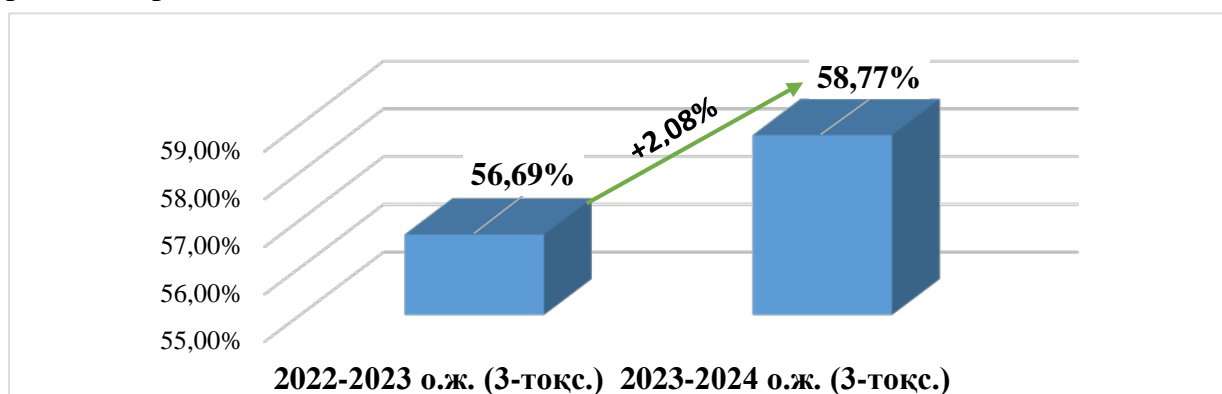
**Қызыл түспен** теріс динамикасы бар және соңғы екі оқу жылында 3-тоқсандағы орташа қалалық деңгейден төмен білім сапасының көрсеткіші бар ОББҰ белгіленді.

Ұсынылған нәтижелер қорытындысы бойынша Астана қаласының **96** мемлекеттік мектебінде білім алушылардың білім сапасының көрсеткіші 2022-2023 оқу жылының 3-тоқсанында **56,69%** құрады.

2023-2024 оқу жылында **99** мемлекеттік мектепте бұл көрсеткіш **58,77%** құрады.

Сонымен қатар, екі оқу жылының (2022-2023 – 2023-2024) 3-тоқсан көрсеткіштерін салыстырғанда білім алушылардың білім сапасы көрсеткішінің деңгейі **+2,08%** - ға артқаны (1-сурет) байқалады.

**1-сурет. Екі оқу жылы бөлінісінде білім алушылардың білім сапасының көрсеткіштері (2022-2023 - 2023-2024), %**



Білім алушылардың білім сапасын талдай отырып, орташа қалалық мәнінен жоғары көрсеткіші бар **40** орта білім беру ұйымы ішінен ағымдағы жылдың 2-тоқсанында **29** орта білім беру ұйымдарында екі оқу жылының (2022-2023 – 2023-2024) 3-тоқсан көрсеткіштерін салыстырғанда білім сапасының оң өсімін көруге болады:

- 10%-дан жоғары – **2 ОББҰ** (№17 МГ +11,68%; №47 БМГ +11,50%.);
- 5% - 10%-ға дейін – **8 ОББҰ**( БиЛ (ұ) +7,64%, №84 МЛ +7,21%,  
 №62 МЛ +5,86% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №88 МЛ +5,77%,  
 №2 МГ +5,60% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №31 МГ +5,57% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №76 МЛ +5,34%,  
 №77 МГ +5,23%.
- 3% - 5%-ға дейін – **8 ОББҰ** №46 БМГ +4,62%,  
 №10 МГ +4,61%,  
 №85 МЛ +4,60% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №30 МГ +4,41%,  
 №80 МГ +4,38% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №61 МГ +3,60% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №28 МЛ +3,14%,  
 №79 МЛ +3,06%.
- 3% -ға дейін – **11 ОББҰ** №24 ОМ +2,93% бұрын **ҚИЗЫЛ ТОПТА БОЛҒАН**,  
 №81 МГ +2,75%,  
 №1 МЛ +2,70%,  
 №69 МГ +2,09%  
 №3 МГ +1,80%,  
 №7 МГ +1,62%,  
 №15 МЛ +1,37%,  
 №59 МЛ +1,28%,  
 №70 МЛ +0,91%,  
 №22 МГ +0,60%,  
 №91 МГ +0,38%.

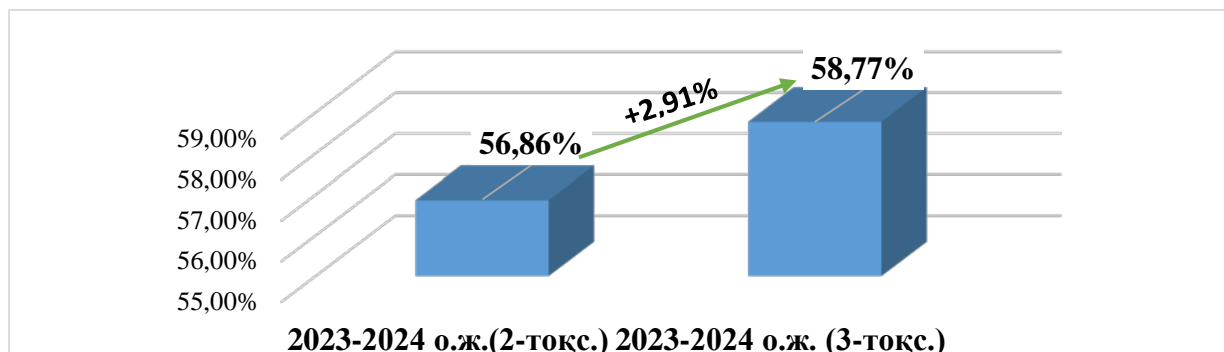
«Сары аймақта» орналасқан білім сапасы орташа қалалық көрсеткіштен жоғары 10 орта білім беру ұйымы -7,99% -дан -0,51% -ға дейінгі білім сапасының төмендеуін көрсетті (1-кесте):

№9 МЛ	-7,99%,
№33 ББМ	-4,61%,
БиЛ (қ)	- 4,50%,
№51 МГ	-1,44%,
№60 МЛ	-1,35%,
№38 МЛ	-1,30%,
№63 МГ	-1,02%,
№82 МЛ	-0,85%,
№64 МЛ	-0,52%,
№93 МЛ	-0,51%.

Сонымен қатар, 1-кестеге сәйкес 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсанында білім сапасы қалалық деңгейден жоғары **40** орта білім беру ұйымдары көрсетті, ал **59** орта білім беру ұйымында қалалық деңгейден төмен көрсеткіш байқалады.

2-тоқсанда қалалық көрсеткіштен жоғары **42 орта білім беру ұйымында** және төмен **56 орта білім беру ұйымында** көрсетті, бұл 3-тоқсандағы қала бойынша білім сапасының орташа мәні **+2,91%** - ға артқанымен түсіндіріледі.

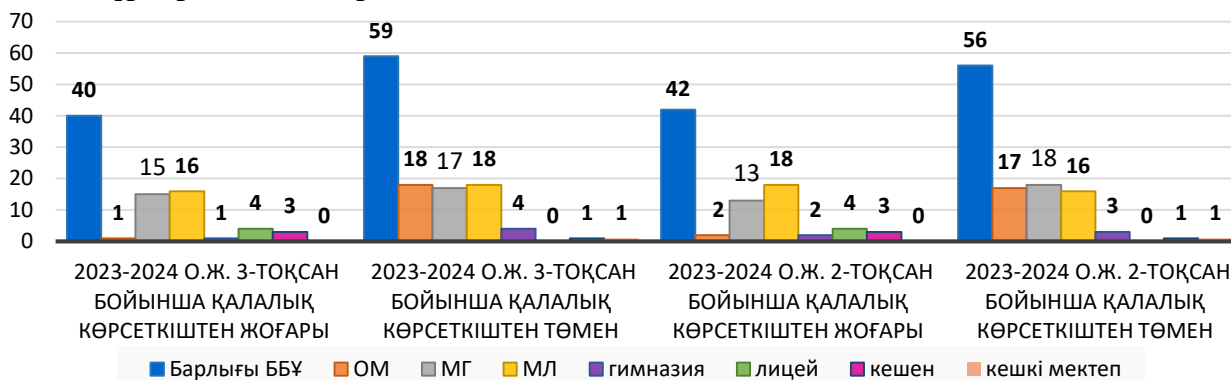
2-кесте. 2023-2024 оқу жылының 2, 3-тоқсанындағы білім алушылардың білім сапасының көрсеткіштері, %



3-суреттен білім беру ұйымдарының типтері, түрлері және оқыту бейіні бойынша білім алушылардың білім сапасының жоғары немесе төмен көрсеткішін графикалық түрде көруге болады.

Диаграммадан ағымдағы оқу жылының 3-тоқсанындағы қалалық орташа көрсеткіші **58,88%-дан жоғары** білім сапасын көрсететін орта білім беру ұйымдарының саны (40 ОББҰ) қалалық көрсеткіштен төмен нәтиже (59 ОББҰ) көрсеткен білім беру ұйымдарының санына қарағанда аз екенін көруге болады.

3-сурет. 2023-2024 оқу жылының 2-ші және 3-ші тоқсанындағы білім алушылардың үлгерімі сапасының орташа қалалық көрсеткіші бөлінісінде орта білім беру ұйымдарын қызмет түрлері мен типтері бойынша бөлінісі



Сондай-ақ, 2023-2024 оқу жылының 3-ші тоқсанындағы қалалық деңгейден төмен нәтижелері бар біріктірілген білім беру ұйымдары (МЛ, МГ) мен бейіні бойынша (гимназиялар мен лицейлер) қатарлары анықталды:

**39** орта білім беру ұйымы, оның ішінде **17** мектеп-гимназиясы мен **18** мектеп-лицейі, ал оқыту бейіні бойынша (гимназия) – **4** ОББҰ.

Қалалық деңгейден жоғары (МГ, МЛ) және бейіні бойынша **39** ОББҰ құрайды, оның ішінде **31** біріктірілген мектеп (№15 МЛ мен №16 ОМ), 5 ОББҰ бейіні бойынша (№9, № 82, БИЛ (ұ), БИЛ (қ), №81) және **3** кешен (№№46, 47, 33).

Осылайша, біріктірілген және бейінді ОББҰ саны қалалық көрсеткіштен жоғары және төмен 39 мектепті құрады, 2-тоқсанда орташа көрсеткіштен жоғары ОББҰ саны төмен көрсеткіштері бар ұйымдарға қарағанда ОББҰ 3-ке артты.

Қалалық көрсеткіштен жоғары көрсеткен орта білім беру ұйымдарының үлесінің азаюы 3-тоқсандағы орташа көрсеткіштің +2,91%-ға өскенімен түсіндіріледі (2-сурет), сондай-ақ, өткен жылмен салыстырғанда ағымдағы жылы 9 біріктірілген орта білім беру ұйымында білім сапасының көрсеткіші төмен екені анықталды (1-кесте), оның ішінде:

**2 мектеп-гимназиясында:**

№ 94 МГ -0,32% бұрын жасыл топта болған,  
№68 МГ -1,69%.

**7 мектеп-лицейінде:**

№50 МЛ -8,05% бұрын жасыл топта болған,  
№40 МЛ -4,60% бұрын жасыл топта болған,  
№92 МЛ -2,87% бұрын жасыл топта болған,  
№56 МЛ -4,39% бұрын жасыл топта болған,  
№27 МЛ -1,72%,  
№11 МЛ -0,15%,  
№73 МЛ -2,27%.

**Төмен көрсеткішке ие орта мектептер:**

- ағымдағы жылы 18 ОББҰ білім сапасы көрсеткіші ең төмен болған №43 МҚБО -4,4%-ды құрады, өткен жылы 3-тоқсанда бұл мектеп жасыл топта болып, қалалық орташа көрсеткіштен жоғары көрсеткішке ие болған.

**Жоғары көрсеткішке ие орта мектептер:**

1 ОББҰ ағымдағы жылдың 2-тоқсанымен салыстырғанда мектептер санының 1 орта білім беру ұйымына қысқарғанын көрсетті (№34 ОМ - 57,53%), өйткені +0,53% - ға артты, орташа қалалық көрсеткіштен 58,77% - ға жоғары болу үшін жеткіліксіз болды. Осы мектептердің типі мен түрлері бойынша бөлінісі 3-суретте және 1-кестеде көрсетілген.

2-кестеде және 4-суретте келтірілген мәліметтерге сүйене отырып, 3-тоқсанда ОББҰ арасында жоғары білім сапасын көрсеткен:

2022-2023 оқу жылында 21 мектеп-лицейі, 13 мектеп-гимназиялары, 4 лицейі, 3 кешендер, 4 орта мектептер;

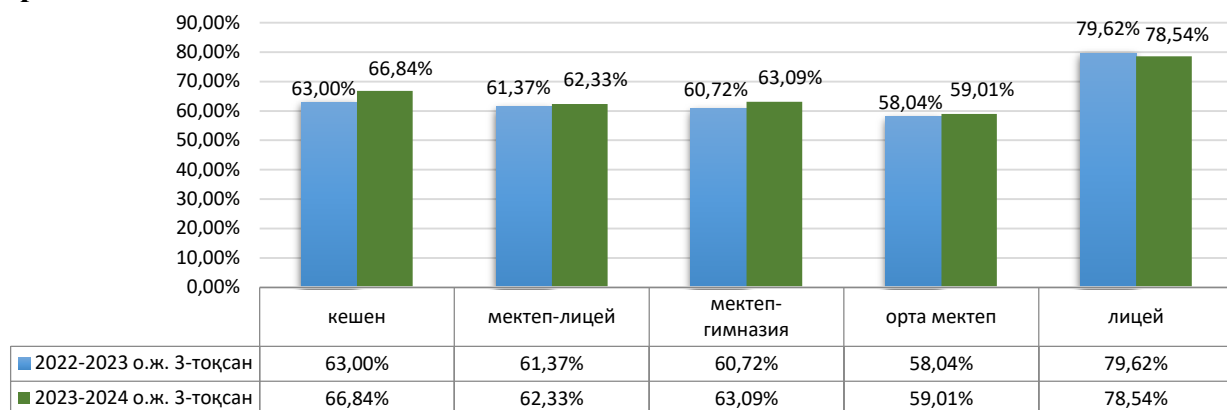
2023-2024 оқу жылында 16 мектеп-лицейлері, 15 мектеп-гимназиялары, 4 лицейі, 3 кешендер, 1 орта мектептер.

**2-кесте. 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарының үлгерім сапасы бойынша 3-тоқсанындағы орташа қалалық көрсеткіштен жоғары көрсеткен ОББҰ типтері мен түрлері**

Орта білім беру ұйымдарының типі	3-тоқсандағы орташа сапасы		Орта білім беру ұйымдарының типі
	2022-2023 о.ж.	2023-2024 о.ж.	
4 орта мектеп (№№ 20, 25, 34, 43 ОМ)	58,04%	59,01%	1 орта мектеп (№ 24 ОМ)
21 мектеп-лицей (№№ 1, 15, 27, 28, 38, 40, 50, 53, 56, 59, 60, 64, 66, 70, 76 79, 81, 84, 88, 92, 93)	61,37%	62,33%	16 мектеп-лицей (№№ 1, 15, 28, 38, 59, 60, 61, 62, 64, 70, 76, 79, 84, 85, 88, 93)
13 мектеп-гимназия (№№ 3, 7, 10, 22, 30, 51, 63, 65, 69, 75, 77, 91, 94)	60,72%	63,09%	15 мектеп-гимназия (№№ 3, 2, 7, 10, 17, 22, 30, 31, 51, 63, 69, 77, 80, 91, 97)
4 лицей (№ 82, БИЛ (Ұ), БИЛ (к), №9 «Зерде»)	79,62%	78,54%	4 лицей (№ 82, БИЛ (Ұ), БИЛ (к), №9 «Зерде»)
3 кешен (№№33, 46, 47)	63%	66,84%	3 кешен (№№33, 46, 47)



**4-сурет. 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарының үлгерім сапасы бойынша 3-тоқсанындағы орташа қалалықтан жоғары үлгерім көрсеткіші бар ОББҰ типі мен түрлері**



2023-2024 оқу жылының 3-тоқсанында (58,77%) білім сапасы қалалық деңгейден жоғары мектептерді оқыту түрлері, типі мен бейіні бойынша бөлінісі:

- **70%-дан жоғары** 5 орта білім беру ұйымы: №82 «Дарын» мамандандырылған лицейі (87,15%), БиЛ (ұ) (82%), №81 гимназиясы (81,75%), №9 «Зерде» мамандандырылған лицейі (73,01%) және БиЛ (қ) (72%) орташа көрсеткіш 78,54% құрады, 2022-2023 оқу жылының 3-тоқсанымен салыстырғанда БиЛ (қ) сапасының 4,5%-ға, №9 «Зерде» мамандандырылған лицейі -7,99%-ға, №82 «Дарын» мамандандырылған лицейі -0,85%-ға төмендеуі себебінен сапаның орташа төмендеуі -4,45% құрады.

- **65%-дан 70%-ға дейін** 10 орта білім беру ұйымы: №47 БМГ (69,5%), №59 МЛ (69,28%), №77 МГ (69,23%), №46 БМГ (68,62%), №10 МГ (67,61%), №51 МГ (66,56%), №91 МГ (66,38%), №84 МЛ (66,21%), №97 МГ (65,54%), №93 МЛ (65,49%), орташа көрсеткіш 67,44% көрсетті, сапаның орташа өсуі +3,65% құрады, №№47, 59, 77, 46, 10, 84, 91 ББҰ көрсеткіштерінің өсу себебінен, 2022-2023 оқу жылының 3-тоқсанымен салыстырғанда №51 МГ-да -1,44% - ға және №93 МЛ-да -0,51% - ға төмендегенін көрсетті.

- **60-тан 65% - ға дейін** 18 орта білім беру ұйымы: №70 МЛ (63,91%), №17 МГ (63,68%), №60 МЛ (62,77%), №1 МЛ (62,51%), №30 МГ (62,41), №33 БМ (62,39%), №76 МЛ (62,34%), №69 МГ (62,09%), №3 ШГ (62,06%), №79 ШГ (61,06%), №63 ШГ (60,98%), №62 ШГ (60,8%), №7 ШГ (60,62%), №31 ШГ (60,57%), №64 ОБ (60,48%), №15 ОБ (60,37%), №28 ОБ (60,14%) орташа көрсеткіш 61,82%-ды, сапаның орташа өсімі + 2,66%-ды құрады, өткен оқу жылының 3-тоқсанымен салыстырғанда 4 ОББҰ көрсеткіштері 0,52%-ға төмендеді: №33 ББМ-4,61%, №60 МЛ-1,35%, №63 МГ-1,35%, -1,02%, №64 МЛ.

- **58,77-ден 60%-ға дейін** 7 орта білім беру ұйымы: №38 МЛ (59,7%), №2 МГ, №85 МЛ мен №22 МГ сапасы 59,6%, №80 МГ (59,38%), №24 ОМ (59,01%), №61 МЛ (59%), орташа көрсеткіш 59,41%, сапаның орташа өсімі +2,92% құрады. 2022-2023 оқу жылының 3-тоқсанындағы сапамен салыстырғанда №38 МЛ -1,3%-ға төмендегенін көрсетті.

Білім сапасы орташа қалалық көрсеткіштен **58,77%** жоғары **40** мектептің көрсеткіштерін талдай отырып, осы білім беру ұйымдарының



3-кестеге сәйкес түрлі түсті шкаласы бойынша үш топқа бөлінгенін көруге болады:

**3-кесте. 2022-2023, 2023-2024 оқу жылындағы 3-тоқсан білім сапасының орташа қалалық деңгейінен жоғары көрсеткіштердің салыстырмалы кестесі**

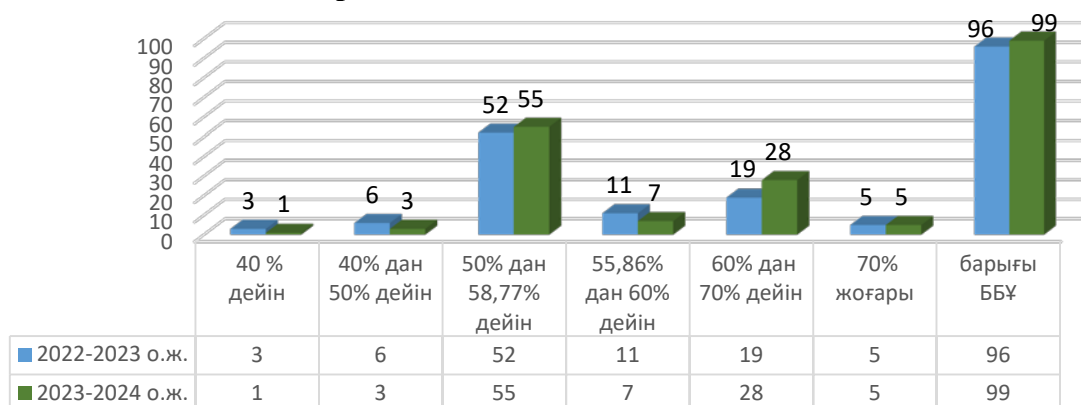
ОСО, имеющих РОСТ показателя качества за 3-ю четверть 2023-2024 и 2022-2023 уч. годы	ОСО, имеющих показатель <b>ВЫШЕ</b> городского за 3-ю четверть в 2023-2024 уч. году, но показали <b>СНИЖЕНИЕ</b> по сравнению с 3-ей четвертью 2022-2023 уч. году	ОСО, у которых показатель был <b>НИЖЕ</b> городского за 3-ю четверть в 2022-2023 уч. годом, но стал <b>ВЫШЕ</b> в 3-ей четверти в 2023-2024 уч. году
<b>21 ОББҰ</b> №№ Бил (Ұ), 81, 47, 59, 77, 46, 10, 91, 84, 70, 88, 1, 30, 76, 69, 3, 79, 7, 15, 28, 22	<b>10 ОББҰ</b> №№ 82, 9, Бил (қ), 51, 93, 60, 33, 63, 64, 38	<b>8 ОББҰ</b> №№ 17, 62, 31, 2, 85, 80, 24, 61
<p><i>Ескертпе – 1-кестеде көрсетілген орта білім беру ұйымы бойынша орналасу тәртібі</i>  <i>* №97 мектеп-гимназия бойынша динамика есептелмеген, өйткені мектеп 2024 жылдың қаңтарында ашылған.</i></p>		

Сонымен қатар, 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарының 3-тоқсанындағы орта білім беру ұйымының санын қалалық деңгейден жоғары көрсеткіштермен 21 ОББҰ білім сапасының тұрақты өсу динамикасына ие, бұл орта білім берудің 8 ұйымымен салыстырғанда тиісінше жоғары. 2022-2023 оқу жылындағы 3-тоқсандағы орташа қалалық көрсеткіштен төмен көрсеткіштері бар қызыл топтағы мектептерді байқауға болады. Алайда, сары топта 10 білім беру ұйымдары бар, олардың сапа көрсеткіші өткен оқу жылының сол кезеңімен салыстырғанда 2023-2024 оқу жылында 3-тоқсанда төмендеді.

Демек, өткен жылмен салыстырғанда сары және қызыл топтарда орналасқан ОББҰ-да оқушылардың үлгерімі сапасының өсу динамикасы тұрақсыз және олар мектептің орташа үлгеріміне әсер ететін параллельдердегі сапаны бақылауды арттыруы керек. Талдау көрсеткендей, көп жағдайда бұл 6-11 сыныптар параллельдері, және ЖМБ цикл (математика, алгебра, геометрия, физика, химия, биология, география) пәндері.

Осылайша, орта білім беру ұйымдары бойынша білім сапасының пайыздық арақатынастағы қалалық көрсеткіштері 5-суретте графикалық түрде көрсетілген:

**5-сурет. 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарында 3-ші тоқсандағы білім алушылардың үлгерімінің сапасы мектептер бөлінісі**



Диаграммада 2023-2024 жылдың 3-тоқсанындағы сапа көрсеткішін салыстыра отырып, қаланың 59 мемлекеттік мектебінде білім алушылардың білім сапасының көрсеткіштері жалпы қалалық көрсеткіштен төмен. 2023-2024 оқу жылындағы мектептердің жалпы санының 59,6% - құрайды. 2023-2024 оқу жылында 51 ОББҰ немесе 53,12% құрған, бұл қала бойынша білім сапасының орташа көрсеткіші 3-ші тоқсанда 58,77-ге дейін артты, бұл көрсеткіш өткен жылдан +2,08% - ға жоғары.

Диаграмма бойынша **қорытынды** мынадай:

- 2023-2024 жылдың 3-ші тоқсанының қорытындысы бойынша ең жоғары көрсеткіштері бар мектептердің саны өткен жылы 3-тоқсанындағы 5 ОББҰ құрады.

- білім сапасы төмен мектептердің саны 40% - ға дейін төмендеді 1 ОББҰ, өткен жылмен салыстырғанда - 2 ОББҰ-ға азайды, бұл жанама түрде білім сапасын бақылауды күшейту керек;

- білім сапасы 40-тан 50%-ға дейінгі ОББҰ санының айырмашылығы өткен жылдың 3-тоқсанымен салыстырғанда - 3 ОББҰ-ға, ағымдағы жылдың 3-тоқсанында 6-дан 3 ОББҰ-ға дейін қысқарды, білім алушылардың білім сапасына бақылауды күшейту керектігін көрсетеді.

- 50% - дан 58,77% - ға дейін +3-тен 52-ден 55-ке дейінгі сапа диапазонында өткен жылмен салыстырғанда ОББҰ саны артқаны байқалады.

- 60% - дан 70% - ға дейінгі диапазонда 19-дан 28-ге дейін ОББҰ +9-ға артты.

Демек, бұл туралы келесі **қорытынды** жасауға болады:

- қалалық көрсеткіштен жоғары біріктірілген ОББҰ (мектептер, гимназиялар) санында олардың +3 ОББҰ-ға артқаны байқалды;

- көрсеткіштері жоғары мектептер саны 19 ОББҰ-ға көрсеткіштері төмен мектептер санынан аз және өткен жылмен айырмашылығы 6 ОББҰ құрады, үлгерімі қалалық деңгейден +13 ОББҰ-ға төмен мектептер үлесінің өскен үрдісі байқалды, бұл мектептердің жалпы санының ағымдағы +3 ОББҰ-ға 96-дан 99-ға дейін өскенімен, сондай-ақ білім сапасының қалалық деңгей көрсеткішінің +2,08%-ға артты.

Осылайша, 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсанындағы білім алушылардың білім сапасы өткен оқу жылының 3-тоқсанымен салыстырғанда оң өсу динамикасын көрсетеді:

- 1) білім сапа көрсеткіші 40%-тан төмен мектептер санының қысқаруы;
- 2) білім сапасы 58,77% - дан 60% - ға дейінгі мектептер санының артуы;
- 3) білім сапасы 60-тан 70% - ға дейінгі мектептер саны артты (5-сурет).

Қалалық деңгейден төмен көрсеткіштері бар және білім сапасының қалалық деңгейіне әсер ететін ОББҰ жекелеген параллельдер мен сыныптардың оқу пәндеріне назар аудару керек (3-кесте).

**3-Кесте. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 3-тоқсанындағы білім сапасының төмен көрсеткіштері бар ОББҰ оқу пәндері**

№	Пәндер	білім орташа сапасы	Білім сапасы орташа қалалық деңгейден төмен		ОББҰ атауы	Ең төменгі көрсеткіш		Параллель	
			3- тоқсан 2022-2023 оқу жылы	3 - тоқсан 2023-2024 оқу жылы		3- тоқсан 2022-2023 оқу жылы	3 - тоқсан 2023-2024 оқу жылы	3- тоқсан 2022-2023 оқу жылы	3 - тоқсан 2023-2024 оқу жылы
1	Математика	69,45%	49,33%	49,98%	№54 МЛ №40 МЛ №32 МГ №71 МЛ № 21	33,33%	10,71% 22,73% 25,81% 29,41%	7	6-в 6-г 6-м 6-з
2	Алгебра	53,71	45,32%	43,06%	№28 МЛ №72 МЛ №32 МГ №36 ОМ	34,85%	10,71% 10,71% 11,11%	8	9-г 8-к 9-е
3	Алгебра және анализ бастамалары	56,27%	45,98%	47,43%	№84 МЛ №90 Г №72 МЛ №5 Г №40 МЛ	30,16%	12,12% 30,43% 14,29% 14,29%	10	10-б 10-г 10-е 10-г
4	Геометрия	53,20%	46,64%	41,96%	ШЛ №54 МЛ ШЛ №74 МЛ Г №5 Г	5,88%	16,67% 20%	9	9-ә 8-ж
5	Химия	60,91%	48,57%	43,66%	ШЛ №85 МЛ ШЛ №54 МЛ ШЛ №70 МЛ	36,23%	10% 10,34% 13,04%	10	11-г 9-в 8-б
6	Физика	58,75%	47,19%	44,07%	ШЛ №28 МЛ ШГ №83 МЛ ШЛ №72 МЛ ШГ №78 МГ	35,29%	10,71% 10,71% 14,29%	10	8-в 9-а 10-е
7	Биология	67,22%	50,71%	45,79%	Г №5 Г №20 ОМ №54 МЛ №90 Г	23,30%	40,74% 13,79%	8	8г 8-ә
8	География	68,63%	46,14%	47,42%	№28 МЛ №78 МГ №19 ОМ	16,67%	14,29% 20%	8	8-в 10-г (гим.)
9	Қазақстан тарихы	71,09%	50,6%	50,6%	№85 МЛ №73 МЛ	20,93%	20,69%	10	7-е (лиц.)
10	Қазақ тілі	69,52%	49,67%	50,77%	№54 МЛ №69 МГ		17,86% 19,23%		6-б 8-л
11	Қазақ әдебиеті	68,55%	49,2%	49,74%	№70 МЛ №54 МЛ №90 Г	35,29%	12,5% 17,86%	8	8-а 6-в
12	Қазақ тілі мен әдебиеті	67,19%	47,87%	48,71%	№5 Г		14,29%		10-г
13	Орыс тілі	67,01%	48,59%	47,76%	№36 ОМ №32 МГ №60 МЛ №23 ОМ	41,67%	11,11% 13,79% 20%	9	7-г 9-л 10-и
14	Орыс әдебиеті	67,33,	45,93%	46,17%	№35 МЛ №95 МЛ №72 МЛ №55 ОМ	38,18%	11,11% 13,04% 17,14%	7	6-д 8-г 10-е
15	Шеттел тілі	70,59%	49,75%	49,13%	№79 МЛ №26 МГ №74 МГ №23 ОМ	36,36%	16,67% 16,67% 20%	10	10-г 9-в 8-ж

Қоғамдық-гуманитарлық цикл пәндері бойынша орта мектептерде, мектеп-гимназиялар мен гимназияларда кездеседі. Бұл мектептерде жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндері бойынша білім сапасы төмен, сондай-ақ тілдік пәндерге баса назар аудару керек. Өйткені оқыту түрі мен бейіні бойынша олар тілдік бағыттағы мектептер болып табылады.

ЖМБ цикл пәндері бойынша мектеп-лицейлерде төмен көрсеткіштерге ие (№№ 28, 40, 54, 71, 72, 84, 85), қала бойынша орташа көрсеткіштен төмен №54 мектеп-лицей, білім сапасының көрсеткіші қалалық деңгейден жоғары.

Демек, жекелеген сыныптарда ЖМБ пәндері бойынша 14 орта білім беру ұйымы төмен көрсеткіштерге ие:

1. №5 гимназия;
2. №№ 21, 36 орта мектеп;
3. №№ 32, 83, 78 мектеп-гимназия;
4. №№ 28, 40, 54, 70, 71, 72, 84, 85 мектеп-лицей.

ҚГБ пәндері бойынша төмен нәтижелердің жекелеген сыныптары бар 16 орта білім беру ұйымы

1. №5 гимназия;
2. №№ 23, 36 орта мектеп;
3. №№ 26, 32, 68, 69, 74 мектеп-гимназия;
4. №№ 35, 54, 60, 70, 72, 79, 85, 95 мектеп-лицей.

Сонымен қатар, мектептердегі оқу үлгерімнің сапасы пәндер бойынша 58,77%-ға дейінгі теріс динамиканы көрсетті:

1) жаратылыстану-математикалық цикл бойынша өткен жылдың 3-ші тоқсанмен салыстырғанда орта есеппен 44,67% немесе -2,82% -ға төмендеді;

2) қоғамдық-гуманитарлық цикл бойынша өткен жылдың 3-тоқсанымен салыстырғанда 46,44% немесе +0,33%.

Білім алушылардың білім сапасының мониторингін талдау негізінде **қорытынды** жасалады:

- екі оқу жылында (2022-2023, 2023-2024) 3-тоқсан бөлінісінде білім алушылардың үлгерім сапасының +2,08% біршама артқаны байқалады;

- білім сапасы 40% -ға дейінгі ОББҰ саны 1 ОББҰ-ға дейін төмендеп, өткен жылмен салыстырғанда - 2 ОББҰ-ға қысқарды.

- ағымдағы жылдың 3-ші тоқсанымен салыстырғанда 40-тан 50% -ға дейінгі диапазонда ОББҰ саны - 3 ОББҰ-ға азайды, сонымен қатар ОББҰ 6-дан 3-ке дейін төмендеді.

- өткен жылмен салыстырғанда сапасы ОББҰ-ның +3-тен 52-ден 55-ке дейін, 50%-дан 58,77%-ға дейін өсуі,

- үлгерім сапасы қала бойынша орташа көрсеткіштен 59 ОББҰ-дан төмен болса немесе қалалық білім сапасының 3-ші тоқсанда 58,77%-ға +2,08% -ға дейін артуы есебінен +8-ге өссе.

- қалалық мәннен жоғары көрсеткіші бар аралас және бейінді ОББҰ саны өткен жылмен салыстырғанда -2-ге 39 ОББҰ-ға дейін қысқарды, бірақ ағымдағы жылдың 2-тоқсанымен салыстырғанда өзгеріссіз қалды.

- қалалық деңгейден төмен сапа көрсеткішімен орта мектептер саны +1 ОББҰ-ға артып, 18 мектепті құрады.

### **Білім беру ұйымдарының педагогтері мен әкімшілігі үшін:**

- 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылының 1, 2 және 3 тоқсанындағы оқу пәндері, параллельдер және жекелеген сыныптар бөлінісінде білім сапасын толық нақты талдау арқылы мектепшілік бақылау жүйесін жетілдіру;

- мектепшілік бақылау іс-шараларының мерзімдері тәжірибеге бағдарланған және орындалатын болуы керек;

- біліктілік санаттары бар бірақ оқу пәні мен сыныбы шеңберінде білім алушылардың білім сапасы төмен педагогтерді анықтау мақсатында педагогтер контингентінің сапалық құрамы бойынша мектепте мониторинг жүргізу;

- функционалдық сауаттылық бойынша тапсырмалар беруді ескере отырып, әртүрлі іс-шаралар: жобалар, пән бойынша сыныптан тыс жұмыстар, сыныптағы қосымша сабақтар арқылы білім алушылардың біліміндегі олқылықтардың орнын толтыру бойынша жұмысты жалғастыру;

- мектептің әдістемелік бірлестігі (МӘБ) пәндік жобаларды белсенді ұйымдастыруы және әзірлеуі, озық педагогикалық тәжірибені талдауы және таратуы қажет (жауаптылар - МӘБ басшылары, директордың ОЖ жөніндегі орынбасарлары);

Жоғарыда аталған талдау негізінде әдістемелік **Әдістемелік орталықтың әдіскерлеріне ұсыныстар** ұсынылады:

- оқу процесін ұйымдастыру сапасы мәселелері бойынша оқыту нәтижелері төмен сыныптары бар пән мұғалімдерімен нақты жұмыс жүргізу;

- білім алушылардың білім сапасының төмен нәтижелері бар пәндер мен сыныптар бөлінісінде білім алушылардың біліміндегі олқылықтарды жүйелі және нақты жою мақсатында ЖМБ және ҚГБ циклдары пәндері бойынша функционалдық сауаттылықтың түрлі бағдарламалық ресурстарын немесе оқу тренажерларын пайдалану;

- мектепшілік бақылау жүйесін үйлестіру бойынша басшылардың орынбасарларымен жұмысты жалғастыру;

-2022-2023 және 2023-2024 оқу жылының 3-тоқсанында білім алушылардың үлгерім сапасын төмендеуіне әсер еткен оқу пәндері бойынша педагогтерге әдістемелік қолдау көрсету.